

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la admiterea recursului declarat de Volcova Olga,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societate pe acțiuni „Termoelectrica” în numele debitorului A.C.C. Nr.60 împotriva lui Volcov Vladimir și Volcova Olga privind încasarea, în mod solidar, a datoriei pentru consumul energiei termice,

împotriva încheierii din 19 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2r-174/24
NR. PIGD 2-22078960-01-2r-05042024)*

Restituirea cererii de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a respins cererea de repunere în termenul legal de declarare a apelului.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. N. Arabadji,
Curtea de Apel Chișinău, jud. I. Secrieru, V. Cotorobai, M. Anton

5 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Volcova Olga,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 2 iunie 2022, SA „Termoelectrica” în numele debitorului ACC nr. 60, a depus în instanța de judecată acțiune obligă cu valoare redusă împotriva lui Vladimir Volcov și Olgăi Volcova, prin care a solicitat încasarea, în mod solidar, a datoriei pentru consumul energiei termice și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. Prin hotărârea din 21 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Termoelectrica” în numele debitorului ACC nr. 60. S-a încasat, în mod solidar, de la Vladimir Volcov și Olga Volcova în beneficiul ACC nr. 60, cu titlu de datorie pentru energia termică prestată la locul de consum și acumulată în perioada august 2019 - aprilie 2022, în sumă de 2 473,15 lei, și în beneficiul SA „Termoelectrica”, cheltuieli de judecată, în sumă de 380 lei.

3. La 17 noiembrie 2022, Olga Volcova, a declarat apel împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea apelului în termen, admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind ilegală și neîntemeiată.

4. Prin încheierea din 9 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea Olgăi Volcova cu privire la repunerea în termen a cererii de apel, s-a restituit apelul declarat de către Olga Volcova împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru pe motiv că a fost depus în afara termenului legal.

5. Nefiind de acord cu încheierea din 9 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, Olga Volcova, a declarat recurs la 29 mai 2023, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei decizii, prin care să fie admisă cererea de repunere în termen a cererii de apel, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, problema soluționată prin încheierea casată.

6. Prin decizia din 23 august 2023 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Olga Volcova. S-a casat integral încheierea din 9 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în

numele debitorului Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 60, împotriva lui Vladimir Volcov și Olgăi Volcova, cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

7. Prin încheierea din 19 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunere în termen înaintată de Volcova Olga. S-a restituit cererea de apel declarată de Volcova Olga ca fiind depusă înafara termenului legal.

S-a încetat procedura în ordine de apel și s-a explicat că nu se mai admite de a se adresa cu o altă cerere de apel.

8. La 19 februarie 2024, Volcova Olga a declarat recurs împotriva încheierii din 19 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

9. În susținerea recursului a declarat că, nu este de acord cu constatările instanței de apel. Este absurd a considera începutul curgerii termenului de 30 de zile de declarare a apelului din ziua imediat următoare pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești în condiția în care părțile nu sunt informați și nu cunosc despre ziua când aceasta va fi pronunțată.

10. A indicat că, instanța de judecată nu a asigurat informarea părților referitor la dispozitivul hotărârii adoptate, precum și expedierea acestora în decurs de 5 zile a copiei hotărârii, așa cum prevede art.236 alin.(5) din Codul de procedură civilă.

11. Copia dispozitivului hotărârii adoptate la 21 septembrie 2021, instanța de judecată a expediat în adresa apelantei Volcova Olga la 14 noiembrie 2022, fapt confirmat prin copia plicului anexat la cererea de apel. Astfel, consideră că termenul de 30 zile de declarare a apelului urmează a fi calculat anume din momentul aducerii la cunoștință a dispozitivului hotărârii și nu din data pronunțării acesteia.

12. Instanța de apel în încheierea s-a axat asupra faptului cum a fost apelanta Volcova Olga informată despre aflarea pe rol a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a acțiunii și necesitatea de a prezenta referința și probele pe care își întemeiază obiectiile.

13. Recurenta consideră că, la caz, nu era necesară citarea părților prin intermediul publicității, or, cauza a fost examinată în lipsa părților în procedura pentru cererile cu valoare redusă, părțile ne fiind informate referitor la data și ora când cauza urma a fi examinată și soluționată.

14. Prin avizul publicitar în Ziarul de Gardă însă, nu au fost comunicate sau aduse la cunoștință părților cererea de chemare în judecată și anexele la aceasta,

precum și încheierile instanței de judecată atestându-se o încălcare a dreptului de acces la justiție.

15. Prin înscrisurile anexate la cererea de repunere în termenul de declarare a apelului apelanta Volcova Olga a demonstrat că în perioada 28.07.2022-26.10.2022 nu s-a aflat în Republica Moldova, motiv pentru care citarea acesteia în Ziarul de Gardă nu putea fi cunoscut de apelantă nici într-un mod.

16. Instanța de apel a ignorat argumentele și probele prezentate de Volcova Olga, și incorect a ajuns la concluzia, că recurenta nu și-a executat obligația pozitivă de contestare în termenul legal a hotărârii primei instanțe, iar solicitarea de repunere în termen este nefondată.

17. De asemenea, instanța de apel a ignorat recomandările instanței de recurs menționate în decizia Curții Supreme de Justiție din 23 august 2023 referitor la analizarea circumstanțelor invocate de recurenta, și importanță lor pentru soluționarea justă a cererii cu privire la repunerea în termen, sub aspectul esenței dreptului la un proces echitabil. Ca urmare a fost încălcat dreptul recurteii la un acces efectiv la justiție

18. Consideră că, la caz nu s-a respectat dreptul apelantei Volcova Olga la un proces echitabil, care include și dreptul la acces la justiție, garantat de art.6 &1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art.20 al Constituției Republicii Moldova și art.5 din Codul de procedura civilă, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art. 13 CEDO.

19. Recurenta a susținut că, a fost lipsită de posibilitate de a valorifica drepturile procedurale garantate atât de legislația națională, cât și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

20. Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

21. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„ Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

22. Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

23. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

24. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.”

25. Art. 116 alin.(1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

26. Cu referire la termenul de depunere a recursului: Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea contestată la 19 octombrie 2023.

27. Din materialele cauzei rezultă că, copia încheierii a fost expediată părților prin intermediul poștei electronice la 2 februarie 2024, fapt ce se confirmă prin scrisoare de însoțire (f.d. 101)

28. Astfel, se constată că recurenta depunând recursul la data de 19 februarie 2024, s-a conformat prevederilor legale și a l-a declarat în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

29. Completul de judecată reține că, cauza civilă a fost examinată după procedura cererilor în valoare redusă, fără prezența participanților la proces.

30. Prin hotărârea din 21 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis acțiunea oblică cu valoare redusă depusă de către SA „Termoelectrica” în numele debitorului ACC nr. 60.

31. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 17 noiembrie 2022 Volcova Olga, a depus cererea de apel nemotivată, totodată solicitând repunerea în termen.

32. Conform art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

33. În speță, hotărârea din 21 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost comunicată părților la 30 septembrie 2022, prin intermediul oficiului

poștal, iar calea de atac s-a declarat la 17 noiembrie 2022, peste termenul de 30 de zile prevăzut de textul de lege susmenționat.

34. Concomitent cu cererea de apel, Volcova Olga a formulat și o solicitare de repunere în termenul legal pentru declararea apelului.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că, drept temei pentru repunerea în termenul legal pentru declararea apelului, a invocat faptul că nu s-a aflat în țară, nu a cunoscut despre examinarea dosarului și a fost în imposibilitate să conteste în termen hotărârea.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, instanța de apel neîntemeiat a concluzionat că aceste alegații sunt neîntemeiate și nu constituie temei de repunere în termen, nu a prezentat probe incontestabile în susținerea cererii de repunere în termen de declarare a apelului.

37. Or, în cererea de apel nemotivat sunt indicate motivele de fapt ce au dus la omiterea termenului de declarare a apelului împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

38. Instanța de apel, a constatat că adresările poștale expediate la domiciliul părților au fost restituite cu mențiunea „nereclamat”, ulterior a fost dispusă de către instanță citarea publică în Ziarul de gardă.

39. Aceste concluzii sunt premature, or recurenta în cererea de apel invocă că în perioada, de la inițierea procesului civil și până la emiterea actului judecătoresc în prima instanță, nu a fost în țară și respectiv, nu avea cum să recepționeze corespondența, iar în acest sens, a anexat copia pașaportului cu aplicarea ștampilelor cu privire la traversarea frontierei de stat, prin punctele de trecere controlate de autoritățile oficiale ale Republicii Moldova, specificând perioadele 07 mai 2022 - 15 iulie 2022, 28 iulie 2022 - 15 octombrie 2022. La fel, se atestă că copia hotărârii din 21.09.22 i-a fost expediată lui Volcova Olga la 03.11.22 (f.d.44). Astfel se atestă că s-a respectat termenul de 30 de zile prevăzut de art.116 alin. (4) Cod de procedură civilă pentru înaintarea unei cereri de repunere în termen.

40. Astfel, prin soluția emisă, instanța de apel nu a ținut cont de constatările jurisprudenței CtEDO, care menționează că atunci când există o „contestație privind drepturi și obligații cu caracter civil”, art. 6 § 1 garantează fiecărui justițiabil dreptul ca această contestație să fie prezentată în fața unei instanțe.

41. În cauza *Airey vs Irlanda* Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul, astfel încât pentru respectarea acestei exigențe nu este suficientă obligația negativă de a nu împiedica în nici un fel accesul la o instanță, ci, uneori, statele sunt obligate să asigure adevărate drepturi sociale și economice.

42. Prin soluția de restituire a cererii de apel, apelantei s-a încălcat accesul liber la justiție, care este consacrat ca drept fundamental, atât prin art.6 pct.(1) din Convenție, cât și prin art. 20 din Constituția Republicii Moldova, art.10 din

Declarația universală a drepturilor omului, precum și art.14 pct.(1) din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice

43. Pornind de la respectarea dreptului la un proces echitabil, care include și dreptul de acces la justiție, garantat de art. 6 § 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art. 13 CEDO, circumstanțele relatate generează casarea încheierii contestate.

44. În caz contrar, partea apelantă ar fi lipsită de posibilitatea de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislația națională, cât și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

45. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel nu s-a expus la toate împrejurările invocate de parte, în scopul respectării dreptului recurentei la un proces echitabil, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a admite recursul, a casa încheierea din 19 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, și a remite cauza în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite cererea de recurs depusă de Volcova Olga.

Casează încheierea din 19 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societate pe acțiuni „Termoelectrica” în numele debitorului A.C.C. Nr.60 împotriva lui Volcov Vladimir și Volcova Olga privind încasarea, în mod solidar, a datoriei pentru consumul energiei termice, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc